

BUDÁNÉ BOCSOR ÁGNES

ÜNNEPI BESZÉD A BALATONFÜREDI HELYTÖRTÉNETI EGYESÜLET 25 ÉVES JUBILEUMÁRA

Ünnepelni jöttünk ma. Az ünnepben a legszebb és legfontosabb az együttlét. Az, hogy ilyen sokan összegyűlünk megadni a tiszteletet a múltnak, melyből a közösség minden tagjának van része, az emlékeknek, melyek a miénk. Öröm, hogy az alapító tagok közül sokan még most is közöttünk vannak.

Az utóbbi 5 év munkáját szeretném röviden összefoglalni. Örvendetes, hogy a kezdeti 25 fő taglétszámunk az utóbbi években mindig 75 fölött van.

A 2014-es tisztújításkor vette át a jelenlegi vezetőség a munkát. Akkor még titkárként köztünk volt Sárköziné Sárovits Hajnalka, akit sajnos 2 éve augusztusban elvesztettünk. A jelenlegi felállás: Budáné Bocsor Ágnes elnök, Csonka Endre titkár, vezetőségi tagok: dr. Hullerné Takács Ilona, Rózsa Etelka Mária, Tóth Györgyi.

Egyesületünk élete szoros szervezeti keretek között zajlik. Évente több elnökségi ülést tartunk, itt készül el munkatervünk, beszéljük meg a következő időszak teendőit. A tavaszi döntéshozó szerv ülésén a tagság kiegészíti, véleményezi ezt.

Minden hónap első hétfőjén egyesületi délutánt tartunk. Ezen alkalmakkor előadásokat, temetői vagy városnéző helytörténeti sétát, kiállítás-látogatást, egyéb programokat szervezünk.

Nagy sikere, kedvező visszhangja volt a városban a 80 éven felüli dolgozókat megszólaltató rendezvénysorozatnak, 2015-től 4 éven át. Minden alkalommal 10-17 fő fogadta el a meghívásunkat. Az összejöveteleken az idősök kérdésekre válaszolva idézték fel munkás éveiket. Egyesületünk kerámia plakettel és emléklappal, könyvvel ajándékozta meg őket. Az összejövetelek végén mindig megvendégtük a megjelenteket. A beszélgetéseken az érdeklődők soraiban szép számmal ott voltak egyesületünk tagjai.

Az eseményeket mind a 4 alkalommal a Füred TV felvette. A filmeket CD-re írva, értékmegőrzés céljából, kor-dokumentumként a Balatonfüredi Helytörténeti Gyűjteményben helyeztük el.

Első alkalommal, 2015-ben Angyal Imre tagtársunk javaslatára, a **Hajógyár** volt, 80 éven felüli dolgozóit hívtuk visszaemlékező beszélgetésre a BYC székházába. A „*Hajógyári emlékeim*” című beszélgetésben 15 fő vett részt, a volt gyárigazgatók közül is eljöttek, köszöntötték a megjelenteket.

Második rendezvényünket, Csonka Endre tagtárs javaslatára 2016-ban „*HUSZÉV 80 felett*” címmel tartottuk az Annabella Hotelben. Ekkor a volt **HungarHotels (ma Danubius)** régi, 80 éven felüli dolgozóit hívtuk össze. A nagy sikerű összejöveteleken 10 idős vállalta a beszélgetést, és 4 volt igazgató.

A harmadik találkozóra 2017 októberében került sor a Szívkórház Esterházy termében. A **Szívkórház** 80 éven felüli volt dolgozói, 17 fő, orvosoktól a műszaki munkásokon át a takarítónőig a „*Szívkórházi emlékeink*” címmel összehívott rendezvényen emlékeztek munkás éveikre. Tavaly, a negyedik rendezvényre, melynek mottója: „*Pedagógus voltam*”, a város 80 éven felüli **pedagógusait** invitáltuk a Zsidó Kiválóságok Házába. A nagy sikerű rendezvényen a 31 meghívottból 15 tanító, tanár, óvónő emlékezett aktív éveire. Idén a 25 évre visszaemlékező összejövetelt magunknak szerveztük.

Megpróbálom röviden bemutatni az elmúlt 5 év eseményeit.

Büszkék vagyunk egyesületünk folyóiratára, a **Füredi História**ra, amelynek megálmodója Elek Miklós helytörténész volt. Immár 19 éve színvonalas, tudományos igényű írásokkal találkozhat a város múltja iránt érdeklődő olvasó.

Eddig még meg nem jelent helytörténeti kutatásokat, honismereti tanulmányokat, családtörténeteket ismerhetünk meg az írásokból. A cikkek szerzői nagyrészt az egyesület tagjai, de számos levéltári, múzeumi, könyvtári szakember, Füredről elszármazott, de magát még mindig füredinek valló szerző publikált a lapban. A folyóirat évente háromszor jelenik meg. Felelős szerkesztő jelenleg Baán Beáta.

Szorosan együttműködünk a Helytörténeti Gyűjteménnyel, Tóth-Bencze Tamástól és Miklós Tamástól sok segítséget kapunk. Mióta a könyvtár átépítése folyik, egyesületi délutánjainkat náluk, vagy a Zsidó Kiválóságok Házában tartjuk. Mindketten térítésmentesen adják a helyet.

Fontosnak tartjuk városunk újdonságainak megismerését, ez is a helytörténet része. Így jártunk a Magyar Fordítóházban (Lipták ház), a hajógyári vitorlás kikötőben, a Bodorkában, a Vitorlázeumban, a Füred Hotelben, még megnyitása előtt a Zsidó Kiválóságok Házában és a felújított Papsoka temetőben.

A teljesség igénye nélkül megemlítek néhány programot, előadást, amelyeket a tagság élénk érdeklődése kísért.

2015-ben Szabó Béla előadását hallgathattuk Rómer Flórisról. Az Egyesület 2016. januári találkozóján – Haász Ilona tagtársunk ajánlására – a város legidősebb „iskolásait” és egykori füredi tanárokat kért kötetlen beszélgetésre, visszaemlékezésre. A beszélgetést Rózsa Etelka Mária vezetőségi tagunk vezette, amelynek összefoglalása „Évtizedek a fiatalok között” címmel olvasható a Balatonfüredi Napló 2016. februári számában.

Deák István hajóskapitány előadást tartott a Pajtás hajó balesetéről és dokumentumfilmet is vetített a hajó gépészenek visszaemlékezéseiről. Dr. Hullerné Takács Ilona vezetőségi tag megemlékezést szervezett Eötvös Károly szobránál.

A következő évben megtekintettük Arácson a Széchenyi kastélyt (ma: Szent Benedek Gimnázium és Szakképző iskola). Ugyanebben az évben a balatoni hidroplánrepülésről tartott előadást a balatonfüredi származású dr. Varga Sándor. Rózsa Etelka Mária vezetőségi tag „Reformáció 500 – Református elődeink” címmel tartott vetített képes előadást. Dr. Olti Ferenc tagtárs előadása a volt zsinagóga történetéről és az új épület tervezett kiállításáról szólt. A Szívkörházban 2018-ban Vidók Ildikó könyvtáros mutatta be az emeleti folyosón a Tagore emlékeket. Dr. Olti Ferenc tagtárs izraeli Weizmann intézet előadását foglalta össze „Áttörés az Alzheimer kór megértésében” címmel. Oláh Emil tábori lelkész a szólás-mondások egyháztörténeti eredetéről tartott érdekes előadást.

Borász szakmai körökben dr. Csizmazia Darab József (aki 2001 óta városunk díszpolgára és Pro Urbe díjasa) szőlőnemesítő emlékévé volt. A balatonfüredi programokon egyesületünk néhány tagja is részt vett, így a panteonban elhelyezett emléktábla avatáson is. A tábla állítását egyesületünk javasolta az Önkormányzatnak. Fia tagtársunk.

Ugyancsak 2018-ban javasoltuk, hogy dr. Németh László és felesége dr. Földesdy Gabriella tagtársaink füredi metszett savanyúvízes ivópohár gyűjteményét, amely 70 db-ból áll, vásárolja meg a város. A kezdeményezés sikeres volt, ma írták alá a szerződést és mi most láthattuk a poharak fotóit.

Ez évben Molnár Judit tagtársunk, a helyi Értéktár bizottság elnöke és Vörösmarty Éva a Veszprém Megyei Értéktár Bizottság elnöke előadást tartott az értéktárakról, Hungarikumokról. Helyi értéknek több javaslatot adtak be tagjaink: pl. Hajógyár, SZOT sétahajózás története, Füredi História, dr. Csizmazia Darab József életműve.

Idén 2 alkalommal volt az egyesületi délután programja a régi családi emlékeink bemutatása.

Németh Ákosné tagtársunk vezetésével megnéztük a felújított papsokai temetőket, parkot. Minden évben szervezünk egyesületi kirándulást, így jártunk már Budapesten a Fiumei úti Nemzeti sírkertben. Tavaly és idén az Esterházyak nyomába eredtünk: Ausztriában Fraknó várát és Rusztot néztük meg, illetve Pápa, Ganna, Döbrönte lát-nivalóival ismerkedtünk.

Tagtársunk Gazsi József balatonfüredi fotóművész rendkívüli mértékben segíti az egyesület tevékenységét azal, hogy a rendezvényeinken készített fotóit rendelkezésünkre bocsátja. A 25 éves jubileumon bemutatott képek egy jelentős része is az ő alkotása.

Több éve szervezi dr. Takács Gábor a Balatoni helytörténészek találkozóját, mindig más településen. Ezeken mindig részt vesz néhány tagunk, előadásukkal gazdagítja a programot. Az 2016. októberi összejevetelt Balatonfüreden tartották meg a Helytörténeti Gyűjteményben. A következő találkozó idén november végén Fonyódon lesz.

Minden évben több városi ünnepségen koszorúz egyesületünk.

És végül engedjék meg, hogy megemlítem kitüntetett tagjainkat, akikre büszkék vagyunk!

Balatonfüred városért kitüntetés tulajdonosa: Glatz László, prof. dr. Horváth Mihály, Tilesch Nándor, ők sajnos már nincsenek közöttünk.

Díszpolgári címet kapott: prof. dr. Horváth Mihály, Bányai Erzsébet, Máté János- ők sajnos már elhunytak, és Gubicza Ferenc.

Dr.Csiszár Miklósné díj: Elek Miklós

Balatonfüred Kultúrájáért díj birtokosa: Németh Ákosné, Rosta Róbertné, Karika Erzsébet, Sárköziné Sárovits Hajnalka.

Széchenyi díjat vehetett át Áder János köztársasági elnöktől idén március 15-én, tudományos munkássága elismeréseként Kurutzné dr. Kovács Márta tagtársunk.

Huszonöt esztendő öröksége értékes hagyaték. Ezután is fontos és kiemelkedő feladatunknak tartjuk a helytörténeti munkát és büszkék vagyunk az eddig elért eredményeinkre.

A beszédek elhangzottak 2019. november 8-án.
Némethné Rác Lúcia összefoglalóját Fülöp Júlia olvasta fel.